

Tạp chí

**CONG DAN
& KHUYẾN HỌC**

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Day và Học NGÀY NAY

TODAY'S TEACHING & LEARNING MAGAZINE

ISSN 2815 - 5769

SỐ ĐẶC BIỆT

THÁNG 04/2025

- **PHÁT TRIỂN HẠ TẦNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0**

DEVELOPING INFORMATION TECHNOLOGY INFRASTRUCTURE IN UNIVERSITIES TO MEET THE REQUIREMENTS OF THE 4.0 INDUSTRIAL REVOLUTION

NGUYỄN THỊ THU HIỀN

- **VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG TỰ HỌC CỦA HỌC VIÊN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

APPLYING HO CHI MINH'S THOUGHT ON IMPROVING THE QUALITY OF STUDENTS' SELF-STUDY IN THE CURRENT PERIOD

ĐẶNG THỊ HÒA

- **CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ VAI TRÒ HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC**
THEORETICAL BASIS ON THE ROLE OF SCIENTIFIC RESEARCH ACTIVITIES

NGUYỄN VIỆT HIẾU

- **NÂNG CAO NĂNG LỰC GIẢNG DẠY CỦA GIẢNG VIÊN CÁC TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG KỶ NGUYÊN SỐ**

IMPROVING THE TEACHING CAPACITY OF MILITARY UNIVERSITIES LECTURERS IN THE DIGITAL ERA

VƯƠNG THỊ LÝ

Học
Học nữa
Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 04/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bình

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiện
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

CONGDAN
& KHUYEN HỌC

Day và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Nguyễn Văn Mỹ: Phát triển tố chất thể lực trong thể dục thể thao/ <i>Developing physical qualities in sports</i>	54
• Nguyễn Việt Hiên: Cơ sở lý luận về vai trò hoạt động nghiên cứu khoa học/ <i>Theoretical basis on the role of scientific research activities</i>	56
• Vũ Hằng Văn: Phương pháp dạy học ở đại học xưa và nay/ <i>Teaching methods in universities past and present</i>	57
• Nguyễn Tấn Đước: Nâng cao nhận thức của sinh viên ngành Công nghệ kỹ thuật cơ khí về chuyển đổi số trong giáo dục/ <i>Raising awareness of mechanical engineering students about digital transformation in education</i>	58
• Trần Đức Quân: Phát triển trình độ hiểu biết của giáo viên trong thời đại trí tuệ nhân tạo/ <i>Developing Teacher Literacy in the Age of Artificial Intelligence</i>	60
• Nguyễn Thị Thanh Bình: Giải pháp ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong nâng cao chất lượng giảng dạy ở các trường đại học hiện nay/ <i>Artificial intelligence application solutions in improving teaching quality in universities today</i>	62
• Nguyễn Duy Phúc - Nguyễn Duy Khánh: Tác động của chuyển đổi số đến giáo dục học viên ở các trường quân đội hiện nay/ <i>The impact of digital transformation on student education at current military schools</i>	64
• Tô Huy Cừ: Nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay/ <i>Improving the quality of teaching staff in current military officer schools</i>	66
• Trần Thị Giang - Nguyễn Thị Hoa: Phát triển năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên ở các trường đại học thông qua giảng dạy học phần Triết học Mác - Lênin/ <i>Developing dialectical thinking capacity for University students through teaching Marxist - Leninist philosophy</i>	68
• Hoàng Xuân Bình - Phạm Khánh Thiện: Nâng cao hiệu quả giáo dục thể chất cho học viên ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay/ <i>Improving the effectiveness of physical education for students at military officer schools today</i>	70
• Phùng Thị Lý - Phạm Thị Hồng Hoa - Phạm Thị Mai: Vận dụng bài tập tình huống trong dạy kỹ năng mềm ở các trường đại học Việt Nam hiện nay/ <i>Applying situational exercises in teaching soft skills at Vietnamese universities today</i>	72
• Trình Quốc Hưng: Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong bối cảnh thế giới biến đổi/ <i>Developing high-quality human resources in the context of a changing world</i>	74
• Nguyễn Gia Bảo: Một số giải pháp thúc đẩy lành mạnh hóa không gian mạng ở Việt Nam hiện nay/ <i>Some solutions to promote the healthy development of cyberspace in Vietnam today</i>	77
• Vương Thị Lý: Nâng cao năng lực giảng dạy của giảng viên các trường quân đội trong kỷ nguyên số/ <i>Improving the teaching capacity of military universities lecturers in the digital era</i>	78
• Nguyễn Văn Đường: Biện pháp nâng cao năng lực sư phạm của giảng viên khoa học xã hội và nhân văn ở các trường đại học hiện nay/ <i>Measures to enhance pedagogical competence of social sciences and humanities lecturers in universities today</i>	79
• Đinh Ngọc Sang: Phát triển ý chí cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ trong quá trình đào tạo hiện nay/ <i>Developing will for students of Nguyen Hue University in the current training process</i>	82
• Nguyễn Thị Hương Lan: Một số giải pháp về công nghệ, kỹ thuật đảm bảo an toàn thông tin cá nhân khi tham gia học tập và làm việc trên không gian mạng/ <i>Some technological and technical solutions to ensure personal information security when studying and working in cyberspace</i>	84
• Nguyễn Văn Long: Đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực người học ở các trường quân sự trong giai đoạn hiện nay/ <i>Innovation of teaching methods toward developing learner capacity in military schools in the current period</i>	86
• Nguyễn Thị Lan Oanh: Tăng cường khả năng tranh biện tiếng Anh cho sinh viên Học viện An ninh nhân dân nhằm tăng cường khả năng tiếp cận thực tiễn/ <i>Enhance English debate ability for students of People's security Academy to increase approach to practice</i>	88

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Trung Hòa, Quận Cầu Giấy, Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

• DD: 0983081976

• dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học • Email: toasoan@congdankhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TƯ DUY BIỆN CHỨNG CHO SINH VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC THÔNG QUA GIẢNG DẠY HỌC PHẦN TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN

TRẦN THỊ GIANG - NGUYỄN THỊ HẠ

Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội

Ngày nhận bài: 18/03/2023; Ngày phản biện, bổ sung và sửa chữa: 27/03/2023; Ngày duyệt đăng: 08/04/2023

ABSTRACT

In the current context, the requirement for dialectical thinking capacity is becoming increasingly important for students. Marxist-Leninist philosophy in training dialectical thinking, helping students to perceive correctly and solve problems comprehensively. However, the practice of teaching Marxist-Leninist philosophy at universities still has limitations. Therefore, developing dialectical thinking capacity for students through teaching Marxist-Leninist philosophy is very necessary.

Keywords: Thinking ability; philosophy; Marxism-Leninism; students.

I. MỞ ĐẦU

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0, việc trang bị cho sinh viên năng lực tư duy biện chứng trở thành yêu cầu cấp thiết. Tư duy biện chứng giúp sinh viên không chỉ hiểu sâu sắc bản chất của sự vật, hiện tượng mà còn có khả năng vận dụng linh hoạt trong học tập, nghiên cứu và giải quyết các vấn đề thực tiễn. Học phần Triết học Mác - Lênin với nội dung cốt lõi về phép biện chứng duy vật, đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên. Tuy nhiên, thực tiễn giảng dạy học phần này vẫn còn tồn tại những hạn chế, khiến việc rèn luyện tư duy biện chứng chưa đạt hiệu quả cao. Do đó, nghiên cứu các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy Triết học Mác - Lênin, qua đó thúc đẩy sự phát triển năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên là nhiệm vụ cần thiết để đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đại học hiện nay.

II. PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TƯ DUY BIỆN CHỨNG CHO SINH VIÊN THÔNG QUA GIẢNG DẠY HỌC PHẦN TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC

Trong tác phẩm "Biện chứng của tự nhiên", Ph. Ăngghen đã chỉ rõ: "Một dân tộc muốn đứng vững trên đỉnh cao của khoa học thì không thể không có tư duy lý luận" [1; tr.489]. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã từng khẳng định: "Lý luận như cái kim chỉ nam, nó chỉ phương hướng cho chúng ta trong công việc thực tế. Không có lý luận thì lúng túng như nhắm mắt mà đi" [4; tr.273 - 274]. Như vậy, tư duy và năng lực tư duy trong mọi thời đại luôn có vai trò to lớn, tác động đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Năng lực tư duy biện chứng là sức mạnh không thể thiếu được của mỗi con người trong nhận thức và hoạt động thực tiễn.

Năng lực tư duy biện chứng là một bộ phận cấu thành năng lực tư duy, nó có vai trò đặc biệt quan trọng đối với chủ thể nhận thức. Năng lực tư duy biện chứng là tổng hợp tất cả các phẩm chất của tư duy ở trình độ cao, khoa học nhằm giải quyết những vấn đề nhận thức và thực tiễn đang đặt ra một cách đúng đắn, kịp thời, linh hoạt, sáng tạo, hiệu quả nhất. Nâng cao năng lực tư duy biện chứng thực chất là nâng cao trình độ hiểu biết về tư duy biện chứng duy vật và vận dụng các phương pháp của tư duy biện chứng duy vật để giải quyết những vấn đề nhận thức và thực tiễn đang đặt ra.

Khi được trang bị kiến thức cơ bản về triết học Mác - Lênin, sinh viên có cơ sở khoa học để hình thành niềm tin đúng đắn vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội mà Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đã lựa chọn. Với lượng tri thức lĩnh hội được từ môn triết học Mác - Lênin và các môn khoa học khác, thế giới quan khoa học của sinh viên hình thành và phát triển theo hướng tích cực. Thế giới quan khoa học không chỉ giúp các em giải quyết khó khăn của bản thân mà còn định hướng cho việc học tập và tiếp nhận tri thức khoa học nhân loại. Bên cạnh đó, các em quan tâm nhiều hơn, nhạy bén hơn với các vấn đề chính trị xã hội. Trong điều kiện hội nhập toàn cầu hiện nay, sinh viên có điều kiện tiếp xúc với nhiều luồng kiến thức, văn hóa của các quốc gia, song điều căn bản là các em biết lựa chọn trong đó kiến thức nào là thực sự khoa học, là phản khoa học, biết lựa chọn những tinh hoa văn hóa phù hợp với văn hóa dân tộc để kế thừa và làm giàu thêm bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam. Hay nói cách khác, cùng với các môn khoa học khác, triết học Mác - Lênin góp

phần giúp cho sinh viên phát huy những giá trị truyền thống của dân tộc, nêu cao lòng tự hào dân tộc, xây dựng cho mình ý chí kiên định, tích cực tham gia phong trào xã hội như: hiến máu nhân đạo, hiện chương trình "mùa hè xanh", xung phong công tác ở vùng sâu, xa... Với những việc làm tích cực, sinh viên đã đem tài trí cống hiến vào cuộc sống, gắn lý luận với thực tiễn, đem tài năng, nhiệt huyết, sức mạnh của tuổi trẻ đóng góp vào sự nghiệp xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh.

Giảng dạy triết học Mác - Lênin có vị trí rất quan trọng trong việc bị thế giới quan và phương pháp luận góp phần rèn luyện, nâng cao năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên. Cùng với việc trang bị tri thức học những tri thức, tình cảm, lý tưởng đạo đức cách mạng, việc giảng dạy triết học còn có nhiệm vụ phát triển những phẩm chất cần thiết cho họ. Giảng dạy triết học Mác - Lênin cho sinh viên là một yêu cầu thành quan trọng của nền giáo dục đại học nước ta hướng đến xây dựng những thế hệ sinh viên có nhân cách trong sáng, có lập trường chính trị vững vàng, đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của cuộc sống hội nhập và phát triển đất nước. Cơ sở để khẳng định điều đó là:

Thứ nhất, giảng dạy triết học Mác - Lênin trong trường đại học trước hết là giảng dạy những nguyên lý, quy luật, phạm trù cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin góp phần hình thành và phát triển lập trường thế giới quan duy vật và tư duy biện chứng cho sinh viên

Triết học Mác - Lênin nghiên cứu những quy luật chung nhất của tự nhiên, xã hội và tư duy; nó cung cấp cho con người một cách thức nhận thức thế giới một cách khách quan và khẳng định vai trò, vị trí của con người trong hoạt động nhận thức và cải tạo thế giới. Từ đó, giúp con người thái độ đúng đắn, khoa học đối với hiện thực, có phương hướng hành động đúng đắn, có khả năng nhận biết, phân tích và giải quyết các vấn đề nảy sinh trong thực tiễn một cách có hiệu quả nhất. Khi chưa được trang bị tri thức triết học Mác - Lênin thì khả năng tư duy trong quá trình nhận thức và nhận thức khoa học của sinh viên còn nhiều hạn chế. Triết học Mác - Lênin có khả năng nhìn nhận, đánh giá các vấn đề cả trong hiện tại và tương lai một cách đúng đắn, khoa học, tránh tư duy theo cảm tính, họ còn siêu hình, cứng nhắc, thường quá đề cao hoặc tuyệt đối hóa một mặt nào đó, xem nhẹ lĩnh vực khác. Bên cạnh đó, nhiều sinh viên còn có tư duy sai lệch về vai trò của các môn học, chỉ tập trung vào các môn chuyên ngành, không chú ý tới các môn hỗ trợ, chỉ thấy cái lợi trước mắt mà không có chiến lược phát triển cho tương lai; không ít sinh viên thái độ thờ ơ, coi nhẹ, thiếu niềm tin đối với các môn học Mác - Lênin, thậm chí bị kẻ xấu lợi dụng hoặc mất cảnh giác trước những âm mưu thủ đoạn phá hoại của kẻ thù. Mặt trái của nền kinh tế thị trường, cạnh tranh gay gắt đã làm cho một bộ phận sinh viên bị tha hóa. Họ không biết quý trọng những thành quả mà cha ông ta đã phải hy sinh xương máu mới giành được; thiếu ý thức giữ gìn, phát huy giá trị bản sắc văn hóa của dân tộc.

Mỗi nguyên lý, quy luật, phạm trù của triết học Mác - Lênin là kết quả của quá trình nhận thức khoa học, được khái quát hóa, trừu tượng hóa từ các thành tựu của khoa học tự nhiên và khoa học xã hội. Mỗi nguyên lý, quy luật, phạm trù của triết học Mác - Lênin đem lại cho sinh viên những hiểu biết chung nhất, khái quát nhất trên tất cả các lĩnh vực của cuộc sống. Nó sẽ giúp sinh viên biết nắm bắt các tri thức một cách

Đại

tế, sâu sắc cách phân kết hợp nghiên cứu hiện đời, thể bị một đồng họ

Thứ nguyên hiện

Tru nguyên tích đ tương V.I.L. nhìn l hệ gi hoàn cho

G triển tron tr.34 chú đề. trov đối đư đp sa kđ m

s

r

l

tế, sâu sắc và tinh hoạt. Tư duy biện chứng duy vật sẽ giúp sinh viên biết cách phân tích, khái quát hóa, trừu tượng hóa đối tượng; biết sử dụng và kết hợp linh hoạt các phương pháp nghiên cứu khoa học, đặt đối tượng nghiên cứu trong các mối liên hệ phong phú và trong trạng thái vận động, biến đổi không ngừng; khắc phục lối tư duy siêu hình, cứng nhắc, dân trí, thiếu trong tầm hoặc chỉ dừng lại ở liệt kê, mô tả; đồng thời còn trang bị một hệ thống những nguyên tắc, quan điểm, niềm tin định hướng hoạt động học tập và nghiên cứu khoa học của sinh viên.

Thứ hai, giảng dạy triết học Mác - Lênin cung cấp cho sinh viên các nguyên tắc cơ bản của tư duy biện chứng duy vật giúp sinh viên có điều kiện học tập và nghiên cứu khoa học một cách có hiệu quả hơn

Trước hết, giảng dạy triết học Mác - Lênin trang bị cho người học nguyên tắc toàn diện. Nguyên tắc này giúp sinh viên xem xét và phân tích đối tượng một cách chính xác, đầy đủ, toàn vẹn, xem xét sự vật trong V.I. Lênin đã từng khẳng định: "Muốn thực sự hiểu được sự vật, cần phải nhìn bao quát và nghiên cứu tất cả các mặt, tất cả các mối liên hệ và quan hệ gián tiếp của sự vật đó. Chúng ta không thể làm được điều đó một cách hoàn toàn đầy đủ, nhưng sự cần thiết phải xét tất cả mọi mặt sẽ để phòng cho chúng ta khỏi phạm phải sai lầm và sự cứng nhắc" [2; tr.364].

Giảng dạy triết học Mác - Lênin trang bị cho sinh viên nguyên tắc phát triển. V.I. Lênin cho rằng: "Logic biện chứng đòi hỏi phải xem xét sự vật trong sự phát triển, trong sự tự vận động, ... trong sự biến đổi của nó" [2; tr.364]. Thật vậy, chỉ khi nắm được nguyên tắc phát triển của tư duy biện chứng, sinh viên mới có thể xem xét và hiểu đúng bản chất của mọi vấn đề. Giúp họ nhận thức rằng nghiên cứu các sự vật, hiện tượng phải đặt nó trong sự vận động, phát triển; phát hiện ra các xu hướng vận động, biến đổi, chuyển hóa của chúng. Nắm vững quan điểm này, sinh viên tránh được những sai lầm trong tư duy như tư tưởng bảo thủ, trì trệ và thái độ định kiến với cái mới. Thiếu nguyên tắc phát triển, sinh viên dễ mắc phải sai lầm khi nhận thức các vấn đề; thường rơi vào duy tâm, siêu hình, không thấy rằng động lực nội tại của sự phát triển chính là sự giải quyết mâu thuẫn bên trong của sự vật, hiện tượng.

Giảng dạy triết học Mác - Lênin trang bị cho sinh viên "nguyên tắc lịch sử - cụ thể". Nguyên tắc này giúp sinh viên khi xem xét sự vật không tách rời hoàn cảnh, điều kiện cụ thể tồn tại của nó. Vì vậy, sẽ không bị rơi vào sai lầm, mò mẫm, phỏng đoán chủ quan. Như vậy, nó trang bị cho sinh viên xem xét, đánh giá sự vật một cách chặt chẽ, chính xác, đúng đắn. Nghĩa là, khi xem xét, đánh giá sự vật đòi hỏi phải biết gắn sự vật vào từng hoàn cảnh lịch sử - cụ thể. Có như vậy, sự đánh giá mới đem lại kết quả đáng tin cậy.

Phương pháp biện chứng duy vật trang bị cho sinh viên "nguyên tắc khách quan" trong quá trình xem xét, nghiên cứu sự vật. Thiếu nguyên tắc khách quan của tư duy biện chứng duy vật, việc nhận thức trong học tập và nghiên cứu của sinh viên sẽ gặp nhiều hạn chế. Nguyên tắc này đòi hỏi khi phân tích, nhận thức đối tượng phải nắm được quy luật vận động, biến đổi, phát triển của sự vật; phải phân tích đúng đắn, chân thực những thuộc tính của đối tượng. Chỉ có tư duy biện chứng duy vật mới đem lại cho chủ thể nhận thức những kết luận khoa học đúng đắn, nâng cao chất lượng học tập và nghiên cứu của mình. Khi nắm được nguyên tắc này sẽ nâng cao năng lực tư duy biện chứng, biết dựa vào quy luật khách quan, tôn trọng quy luật khách quan trong quá trình nghiên cứu để rút ra tri thức khoa học đúng đắn. Nguyên tắc này giúp cho sinh viên tránh được những sai lầm chủ quan, ảnh hưởng đến kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu khoa học.

Phương pháp biện chứng duy vật trang bị cho sinh viên "nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn". Đây là một nguyên tắc cơ bản của triết học Mác - Lênin giúp cho sinh viên có khả năng gắn kết lý luận với thực tiễn, gắn học với hành: "Thực tiễn không có lý luận hướng dẫn thì thành thực tiễn mù quáng. Lý luận mà không có liên hệ với thực tiễn là lý luận suông" [5; tr.95]. Tuy có mối quan hệ gắn bó hữu cơ như vậy, nhưng xét đến cùng, vai trò quyết định trong nhận thức và hành động thuộc về thực tiễn. Chính trong thực tiễn mà con người chứng minh tính chân lý. Do đó, giảng dạy và học tập lý luận Mác - Lênin phải gắn liền với hiện thực xã hội, chính là thực hiện nguyên tắc quan trọng này. Để học viên và sinh viên nắm bắt được chủ nghĩa Mác - Lênin nói chung, triết học Mác - Lênin nói riêng; vấn đề không phải là học thuộc lòng những nguyên lý, quy luật phổ biến của các môn khoa học này đã được trình bày trong sách giáo khoa. Để nắm được nó phải trên tinh thần của bản thân nó, tinh thần của một triết học xuất phát từ cuộc sống. Học là nhằm để vận dụng

vào hoạt động nhận thức cũng như hoạt động thực tiễn. Các nguyên tắc phương pháp luận của phương pháp biện chứng duy vật thống nhất chặt chẽ với nhau. Sự thống nhất giữa các nguyên tắc phương pháp luận của phương pháp biện chứng duy vật là chúng đều được rút ra từ những nguyên lý, quy luật, phạm trù của phép biện chứng duy vật, phản ánh sự vận động phát triển của tự nhiên, xã hội và tư duy. Sự khác nhau giữa chúng là mỗi nguyên tắc được rút ra từ sự phân tích từng mặt nhất định của hiện thực.

Giảng dạy triết học Mác - Lênin có vai trò vô cùng quan trọng đối với sinh viên. Nó không chỉ trang bị cho sinh viên một cách hệ thống thế giới quan duy vật khoa học, cung cấp cho sinh viên các nguyên tắc cơ bản của tư duy biện chứng mà còn góp phần hình thành ở sinh viên năng lực vận dụng linh hoạt các nguyên lý, quy luật, phạm trù của phép biện chứng duy vật vào nhận thức khoa học. Sinh viên sẽ dần khắc phục được những hạn chế trong tư duy, từng bước hoàn thiện phương pháp tư duy biện chứng.

Thứ ba, giảng dạy triết học Mác - Lênin còn góp phần xây dựng nhân sinh quan và lý tưởng cộng sản cho sinh viên

Thông qua việc trang bị cho sinh viên những kiến thức cơ bản về lý luận cách mạng xã hội, về bản chất và chức năng của nhà nước, về con người và các quan hệ xã hội của con người, về giai cấp, dân tộc, về xu hướng phát triển tất yếu của xã hội, ... Mục tiêu cao nhất mà lý tưởng cộng sản hướng tới đó là xây dựng một chế độ xã hội tốt đẹp, ở đó con người được tự do, bình đẳng và hạnh phúc. Khi họ tiếp nhận những tri thức khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin sẽ tìm kiếm được sức mạnh từ chính bản thân tri thức ấy để tự mình vươn lên, sống có niềm tin, có hoài bão và có ý chí thực hiện lý tưởng. Đồng thời, họ cần có tinh thần đấu tranh với những hành vi lệch lạc, sống thiếu trách nhiệm, sống thực dụng chỉ nghĩ đến cái lợi cho bản thân và vô cảm với lợi ích của dân tộc của một bộ phận sinh viên. Việc giảng dạy triết học Mác - Lênin còn giúp sinh viên có năng lực nhận diện rõ và đấu tranh chống lại những quan điểm sai trái với tư tưởng, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Như vậy, học thuyết Mác - Lênin nói chung và triết học Mác - Lênin nói riêng trang bị cho sinh viên một nhân sinh quan khoa học và nhân đạo, ngăn ngừa được tình trạng suy thoái đạo đức, những tác động tiêu cực của quá trình phát triển kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế hiện nay.

Trong thế giới đương đại đang tồn tại muôn vàn học thuyết, nhưng chủ nghĩa Mác - Lênin, trước hết là học thuyết triết học Mác - Lênin với tư cách là linh hồn của chủ nghĩa Mác là đỉnh cao của trí tuệ nhân loại. V.I. Lênin đã đánh giá học thuyết Mác là học thuyết "hoàn bị và triệt để nhất", nó soi sáng cho người cách mạng trong cuộc đấu tranh cải tạo xã hội cũ, xây dựng xã hội mới. Người đã bổ sung vào học thuyết Mác nhiều luận thuyết mới được rút ra từ sự vận động, phát triển không ngừng của lịch sử. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã từng khẳng định rằng: "Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chỉ có chủ nghĩa Lênin là chân chính nhất, cách mạng nhất" [3; tr.289]. Đó chính là logic của lịch sử, là niềm tin khoa học của Đảng Cộng Sản Việt Nam và dân tộc Việt Nam trong định hướng đổi mới vì mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

III. KẾT LUẬN

Phát triển năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên thông qua giảng dạy học phần Triết học Mác - Lênin là yêu cầu tất yếu trong bối cảnh giáo dục đại học hiện nay. Tư duy biện chứng giúp sinh viên hình thành phương pháp tiếp cận khoa học, khả năng phân tích, tổng hợp, đánh giá các vấn đề một cách khách quan, logic và toàn diện. Việc giảng dạy Triết học Mác - Lênin không chỉ dừng lại ở việc truyền đạt kiến thức mà cần chú trọng phương pháp giảng dạy sáng tạo, gắn lý luận với thực tiễn, khuyến khích sinh viên tranh luận, phản biện. Đồng thời, cần đổi mới giáo trình, tăng cường ứng dụng công nghệ và phương pháp giảng dạy hiện đại nhằm nâng cao hiệu quả tiếp thu. Nâng cao năng lực tư duy biện chứng sẽ giúp sinh viên không chỉ vững vàng trong học tập mà còn có bản lĩnh, tư duy độc lập, sáng tạo, góp phần xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong giai đoạn mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. C. Mác - Ph. Ăngghen Toàn tập, tập 20 (1994), Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. V.I. Lênin Toàn tập, tập 42 (1980), Nxb Tiến bộ Mátxcơva.
3. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 2, 5, 11 (2011), Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.